

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Jutasi & Társai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Szalay Péter ügyvéd) által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a Csillag, Keszthelyi és Társai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Keszthelyi Alexandra ügyvéd) által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása miatt indult perében a Fővárosi Bíróság 2009. január 13. napján kelt, 19.P.22.876/2008/3. számú ítélete ellen az alperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 18.000 (tizennyolcezer) forint fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A ... című napilap ...-i számában cikk jelent meg „...” címmel, amely mellett egy olyan fénykép került felhasználásra, amelyen a 2006 évi országgyűlési választások kampányában a felperes együtt szerepel ... város polgármesterével.

A felperes úgy ítélte meg, hogy személyének feltüntetése teljességgel szükségtelen volt, az adott cikkben való közlés a cikk tartalmával nem volt kapcsolatba hozható, ezért felismerhető fényképének egy negatív szövegkörnyezet mellett történő indokolatlan közlése sértette a képmás védelméhez fűződő személyiségi jogait.

Keresetében a jogsértés megállapításán túl kérte az alperes elégtétel adására kötelezését, valamint 600.000 forint nem vagyoni kártérítés iránti igényt is előterjesztett.

Az alperes a kereset elutasítása iránti kérelmét azzal indokolta, hogy a felperes politikai közszereplő, így fényképe az adott párról szóló cikk illusztrációjaként

hozzájárulása nélkül felhasználható volt. Előadta, negatív tartalmú közlés a felperesről nem került nyilvánosságra és kárt sem okoztak.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatását követően ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal, hogy az általa kiadott ... című napilap ...-i számában megjelent „...” című cikk illusztrációjaként a felperest is egyedileg felismerhető módon ábrázoló fényképet használt, miközben a cikk tartalmához ... felperesnek semmilyen köze nem volt, megsértette a felperes képmás védelméhez fűződő személyiségi jogait.

A bíróság az alperest eltiltotta a további jogsértéstől és arra kötelezte, hogy az általa kiadott ... című lapban elégtétel adásaként az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül a perbeli cikkel azonos helyen és betűszedéssel tegye közzé az ítélet rendelkező részét és a megállapított jogsértésért fejezze ki sajnálkozását.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 600.000 forint tőkét, ennek 2008. április 25. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát és 36.000 forint perköltséget.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 36.000 forint kereseti illetéket az alperes köteles a Magyar Államnak megfizetni, külön felhívásra.

Az ítélet indokolásában hivatkozott az Alkotmány, valamint a Polgári Törvénykönyv jelen perre irányadó rendelkezéseire. Kifejtette, hogy önmagában az nem vitatott, hogy a felperes politikai közszereplő. Jelen jogvitában az volt az eldöntendő kérdés, hogy a felvétel külön hozzájárulás nélkül bármilyen módon nyilvánosságra hozható volt-e vagy sem, mert közszereplő esetén sem korlátlan a képmás felhasználásának lehetősége.

Az elsőfokú bíróság egyértelműen arra az álláspontra jutott, hogy tartalmilag a cikkben elemzett ügyhöz a felperesnek semmilyen néven nevezendő köze nem volt, az, hogy a cikk a ...-ről szólt, önmagában a felperes fényképének felhasználását nem indokolta.

Tekintettel arra, hogy a felperes fényképének felhasználása külön hozzájárulása nélkül történt és a cikkhez személye nem volt kapcsolatba hozható, ezért a képmással való visszaélés megvalósult és a jogsértést az elsőfokú bíróság a Ptk. 84. § (1) bekezdésének a) pontja alapján megállapította.

Ezen túl objektív jogkövetkezményként eltiltotta az alperest a további jogsértéstől és elégtétel adására is kötelezte, mégpedig oly módon, hogy az alperes a perbeli közléssel azonos helyesen biztosítson elégtételt a felperesnek, tegye közzé az ítélet rendelkező részét és a megállapított jogsértésért fejezze ki sajnálkozását.

A nem vagyoni kártérítés iránti igény körében hivatkozott a Ptk. 84. § (1) bekezdésére, valamint a Ptk. 355. § (4) bekezdésére, továbbá az Alkotmánybíróság 34/1992.(VI. 1.) számú határozatára és annak indoklására.

Ezen iránymutató rendelkezéseket követően kifejtette, hogy a jogsértés tárgyi súlyát nem találta kiemelkedőnek, ugyanakkor az alperes felróhatóan járt el akkor, amikor olyan cikk illusztrációjaként tüntette fel a felperesi fotót, amelynek tartalmához személye érdemben nem volt köthető.

A felperes tényleges jogkövetkezményeket külön nem igazolt, ezért az elsőfokú bíróság köztudomású tényként kezelte a hátrányok bekövetkezését és a kialakult bírói gyakorlatra figyelemmel az érvényesített összeget nem találta eltúlzottnak, ezért a keresettel egyező tartalommal 600.000 forint és járulécai megfizetésére kötelezte az alperest.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását.

Álláspontja szerint a felperes közszereplő, a párt egyik vezető politikusa, így képmása és nevének említése a köztudatban összekapcsolódik a ...-szel, ezért a képmásának illusztrálása egy ...-szel kapcsolatos cikk esetén nem valósíthatja meg a képmással való visszaélést. Az illusztrációból egyébként kiderül, hogy az 2006-ban a választási kampány során készült, ezért az olvasó valószínűsítheti, hogy a kép nem az írásban közölt eseménysorozatot eleveníti meg.

A nem vagyoni kártérítés iránti igény tekintetében előadta, hogy a felperest több okból sem érhetne nem vagyoni kár.

Az olvasó a képen két ...-es politikust lát, akik nincsenek sem karikatúrázva sem eltorzítva, ezáltal jogsértő momentuma nincs a fényképfelvételnek.

A cikk címének nincs negatív hangvétele, az írásból egyértelműen megállapítható, hogy a felperes személyéről nem esik szó, és nincs a cikknek olyan tartalma, ami a felperesre nézve sérelmes lehetne.

Ezen túl hivatkozott arra, hogy köztudomású tényként sem fogadható el az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés összege.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás eredményeként a tényállást helyesen állapította meg és az abból levont jogi következtetése, döntése is helytálló, azzal a másodfokú bíróság teljes egészében egyetértett.

A Fővárosi Ítéltábla az alperesi fellebbezésben foglaltak alapján azt emeli ki, hogy a képmással való rendelkezési jog kizárólagos a nyilvánosságra hozatalhoz való hozzájárulás megadásában, a felhasználáshoz való engedélyezésben az érintett nem korlátozható.

Így a Ptk. 80. § (1)-(2) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogok megsértését eredményezi az, ha valaki más képmását az érintett hozzájárulása nélkül felhasználja.

Ez a Ptk. 80. §-ában rögzített képmáshoz fűződő személyiségi jog több alanyi jogot biztosít a hozzájárulás, a rendelkezési jog körében.

Egyrészt a képmás elkészítéséhez is, másrészt annak nyilvánosságra hozatalához is engedélyre van szükség, harmadrészt pedig az érintettnek kizárólagos joga

annak eldöntése is, hogy a személyéről készített fotó mikor, hol, milyen szövegkörnyezetben jelenjen meg.

Az általános rendelkezés alól kivételt jelent a Ptk. 80. § (2) bekezdésében írt nyilvános közszereplés, amely lehetőséget ad a képmás érintett személy hozzájárulása nélküli nyilvánosságra hozatalára.

Jelen perben az nem volt vitás, hogy a ... című napilap ...-i számában az „...” című cikk mellett illusztrációként a felperesről és ...-ról a 2006. évi választási kampány során készült fényképfelvétel jelent meg. Az sem volt vitatott, hogy a felperes közszereplő, így a felvételkészítéshez hozzájárulására nem volt szükség.

Az újságcikk azonban nem a 2006-os választási kampányról, hanem egy közpénzből, „pártrendelésre” készített tanulmányról, az azzal összefüggő helyi kifogásokról, az ellenzéki önkormányzati képviselők által felvetett problémákról adott tájékoztatást, tehát írás tartalma és a fényképfelvétel nem volt összekapcsolható.

Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes a felperes személyhez fűződő jogát megsértette, amikor a hozzájárulása nélkül a fényképét egy újságcikk illusztrációjaként felhasználta.

Egyetértett a másodfokú bíróság azzal az okfejtéssel is, hogy egy korábbi jogszerűen készült és felhasznált fényképnek később egy más tartalmú újságcikk illusztrációjaként való felhasználása jogszerűtlen, figyelemmel arra a körülményre is, hogy ezzel a közvélemény számára azt a benyomást kelthette, mintha az önkormányzat által „közpénzből” készített tanulmányhoz, az azzal kapcsolatban felmerült visszasságokhoz a felperesnek köze lenne, mert ha egy elmarasztaló újságcikkrel kapcsolatban fényképet közölnek, úgy logikusan lehet következtetni a tartalmi összefüggésekre is.

Tekintettel arra, hogy a képmás ilyen körben történő felhasználásához az alperes nem rendelkezett engedéllyel, a felperes hozzájárulása nélkül hozta nyilvánosságra a fényképfelvételt megvalósította a képmáshoz fűződő személyiségi jog megsértését.

A jogsértés megállapításán túl egyetértett az elsőfokú bíróság által alkalmazott objektív jogkövetkezményekkel és a nem vagyoni kártérítés körében hozott döntéssel is.

A nem vagyoni kár lényegében az adott személyiség értékminőségében bekövetkezett csökkenés ellensúlyozására hivatott, mértékének pedig ahhoz kell igazodnia, hogy ez a személyiséget jellemző helyzet milyen mértékű kedvezőtlen irányú változást idézett elő a jogsérelmet szenvedett félnél.

A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy a nem vagyoni kártérítés jogintézménye nem szakítható el a kártérítés általános szabályaitól, tehát ennek megfelelően szükséges a jogellenes, felróható magatartás, olyan hátrány bekövetkezése, amely csak nem vagyoni kártérítéssel kompenzálható, és a kettő között okozati összefüggésnek kell fennállnia.

A Legfelsőbb Bíróság több döntésében kiemelte, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben nem vagyoni kártérítés megítélésére nem csak akkor van lehetőség, ha a sérelmet szenvedett személy tételesen igazolja nem vagyoni hátrányait, a bíróság ugyanis a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján külön bizonyítás nélkül elfogadja az olyan hátrány bekövetkeztét, amely köztudomású ténynek tekinthető.

A perbeli esetben külön bizonyítás nélkül is elfogadható és köztudomásúnak tekinthető, hogy a jogosulatlanul felhasznált fénykép és az újságcikk tartalma között fennálló összefüggés következtében a felperes személye hátrányos megítélést kaphatott, alkalmas volt a kedvezőtlen értékítélet kialakítására.

A másodfokú bíróság a fentiekben kifejtettek és a Pp. 253. § (2) bekezdése, valamint a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét - helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése szerint határozott, figyelemmel a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ában, valamint a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltakra.

Budapest, 2009. június 30.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő